

§ 50. Beskadiges, ændres eller flyttes et jordfast fortidsminde, kan rigsantikvaren pålægge ejeren og brugeren at genoprette den hidtidige tilstand inden for en rimelig frist, medmindre det godtgøres, at skaden ikke skyldes fejl eller forsømmelse fra disses side. Efterkommes pålægget ikke, kan rigsantikvaren lade arbejdet udføre på ejerens og brugerens bekostning.

§ 51. Rigsantikvaren kan mod forevisning af behørig legitimation kræve adgang til jordfaste fortidsminder og kan lade sådanne fortidsminder undersøge og istandsætte, såfremt dette ikke medfører udgift for ejeren, jfr. dog herved § 50. Rigsantikvaren kan ligeledes kræve adgang til sådanne steder, hvor der kan formodes at være et fortidsminde.

Stk. 2. Finder rigsantikvaren, at der bør sikres offentligheden adgang til et jordfast fortidsminde, afgiver han, såfremt en aftale om en vederlagsfri ordning ikke kan opnås, indstilling til ministeren om erhvervelse af fortidsmindet og eventuelt et omkringliggende areal. Det samme gælder, hvis rigsantikvaren af andre grunde mener, at fortidsmindet bør tilhøre det offentlige.

§ 52. Rigsantikvaren kan begære en meddelelse om tilstedeværelsen af de i § 48 nævnte jordfaste fortidsminder tinglyst på de pågældende ejendomme.

§ 53. Inden for en afstand af 100 m fra de i § 48 nævnte jordfaste fortidsminder, bortset fra kors, milepæle og lignende, må per ikke uden fredningsnævnets tilladelse placeres bygninger, skure, campingvogne og lignende, opstilles master, foretages beplantninger og ændringer i terrænet eller iværksettes foranstaltninger, der i væsentlig grad kan virke skæmmende på fortidsmindet. I skove og plantager, hvor der var bevoksning før den 1. marts 1961, kan nyplantning dog finde sted, men beplantningen skal, medmindre fredningsnævnet tillader andet, holdes i en afstand af mindst 5 m fra fortidsmindets fod. Fredningsnævnet kan ændre grænserne for det i 1. punktum nævnte område, såfremt dets areal ikke forøges. Fredningsnævnet skal, inden det træffer afgørelser efter denne paragraf, indhente udtalelse fra rigsantikvaren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler, hvorefter det helt eller delvis forbydes at placere telte inden for den i stk. 1, 1. punktum, nævnte linje.

Kap. VIII.

Almenhedens færdsel og ophold.

Strandbredder.

§ 54. Strandbredder og andre kyststrækninger, på hvilke der ikke findes sammenhængende grønsvær eller anden landvegetation, er åbne for almenheden for færdsel til fods samt for kortvarigt ophold og badning. På private ejendomme må ophold og badning dog ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger. På steder, hvor der er ret til ophold og badning, er det tillige tilladt i kortere tid at have en båd uden motor liggende på strandbredden. Færdsel, ophold og badning sker på eget ansvar.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke:

- 1) arealer, der før den 1. januar 1916 var udlagt som have eller inddraget under en erhvervsvirksomhed, der drives på vedkommende ejendom,
- 2) bestående forsvarsanlæg,
- 3) havneanlæg med tilhørende landarealer.

Stk. 3. Strandbredder langs diger, der er anlagt i henhold til digelovgivningen, er kun åbne for almenheden i det omfang, det bestemmes af fredningsnævnet med tilslutning af digebestyrelsen. Udgifter i forbindelse med almenhedens adgang til disse strandbredder refunderes digebestyrelsen med halvdelen af statskassen og halvdelen af det pågældende amtsfond.

Stk. 4. Fredningsnævnet eller for arealer, der ejes eller bruges af staten, ministeren for kulturelle anliggender kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra reglen i stk. 1.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for anbringelse af høfder, ålegårde, kreaturhegn og badebroer, når der holdes en passage åben bag om, over eller gennem de pågældende anlæg.

Stk. 6. Alle spørgsmål om udøvelsen af retten til færdsel, ophold og badning afgøres i øvrigt af vedkommende fredningsnævn eller for arealer, der ejes eller bruges af staten, af ministeren for kulturelle anliggender.